

9 Behandling av förhandsröstningshandlingarna i valnämnderna

Innehåll

9.1	Öppnande och kontroll av ytterkuvert	2
9.1.1	Tidpunkt för valnämndens sammanträde	2
9.1.2	Granskningsförfarandet.....	2
9.1.3	Förvaring av förhandsröstningshandlingarna	3
9.1.4	Öppnande av ytterkuverten.....	3
9.1.5	Ytterkuvert som inkommit efter utsatt tid	4
9.2	Godkännande av förhandsröstning eller beslut att lämna förhandsröstning obeaktad.....	4
	Grunder för att lämna en förhandsröstning obeaktad.....	4
	Åtgärder som föranleds av att en röstning lämnats obeaktad	5
	Godkännande av förhandsröstning.....	5
9.3	Anteckning av godkända förhandsröster i förteckningen över röstberättigade..	5
9.4	Hantering av godkända valkuvert och följbrev.....	6

9.1 Öppnande och kontroll av ytterkuvert

9.1.1 Tidpunkt för valnämndens sammanträde

De förhands- och hemmaröstningshandlingar som inkommit till valnämnden i en församling ska granskas, utan att valkuverten öppnas, vid ett sammanträde som ska hållas innan valet inleds så, att de förhandsröstningshandlingar som kommit före klockan 16 fredagen närmast före valet, dvs. 13.11.2026, ska hinna behandlas vid sammanträdet. (KO 9:28) Sammanträdet kan alltså hållas tidigast på **fredag 13.11.2026 klockan 16.**

Alla förhandsröstningshandlingar som inkommit inom utsatt tid ska hinna behandlas. Valnämnden ska fastställa sitt sammanträdesschema utifrån detta.

9.1.2 Granskningsförfarandet

Valnämnden kan efter eget omdöme bestämma hur den i praktiken granskar förhandsröstningshandlingarna. Nämnden kan slå fast vilka förberedande åtgärder som ska vidtas före det sammanträde som hålls för behandlingen av förhandsröstningshandlingarna. De förberedande åtgärderna påverkas framför allt av hur många förhandsröster valnämnden har tagit emot. Om antalet förhandsröstningshandlingar som ska granskas förväntas bli litet, kan den beslutsföra valnämnden själv granska alla handlingar vid sitt sammanträde. Om däremot ett stort antal förhandsröstningshandlingar kommer in till valnämnden kan nämnden besluta att valnämndens sekreterare tillsammans med biträdande personal ska göra en preliminär granskning av förhandsröstningshandlingarna inför behandlingen i valnämnden i enlighet med valnämndens anvisningar. Valnämnden ska då se till att nödvändig övervakning ordnas.

Minst två personer ska vara närvarande samtidigt alltid när förhandsröstningshandlingar behandlas. Vid den preliminära granskningen får följebrevet och valkuvertet inte skiljas åt.

Om ett ytterkuvert har kommit fel (någon annan valnämnd har antecknats som mottagare), ska det sändas oöppnat och utan dröjsmål till rätt mottagare antingen som expressbrev eller annars så snabbt som möjligt.

För att fatta beslut i samband med granskningen, till exempel om anteckningar på valkuverten och i förteckningen över röstberättigade, måste valnämnden vara beslutsför. Protokoll ska föras över valnämndens sammanträden.

9.1.3 Förvaring av förhandsröstningshandlingarna

Alla ytterkuvert som inkommit till valnämnden ska med sitt innehåll läggas i säkert förvar så att obehöriga inte kommer åt dem. Förvaringen av valkuvert och ytterkuvert ska tryggas genast när det börjar komma in förhandsröstningshandlingar till valnämnden. Alla förhandsröstningshandlingar ska förvaras på en och samma låsta plats.

9.1.4 Öppnande av ytterkuverten

Valnämnden ska genast när den tagit emot ett ytterkuvert och innan den öppnar det ovillkorligen kontrollera adressfältet för att förvissa sig om att ytterkuvertet är adresserat till valnämnden i fråga.

Alla ytterkuvert som är adresserade till valnämnden och som inkommit inom utsatt tid ska öppnas så att innehållet inte skadas. **Valkuverten får under inga omständigheter öppnas i detta skede.**

I denna öppningsfas får följebrevet och valkuvertet inne i ytterkuvertet ännu inte skiljas åt. Detta görs först när valnämnden har gjort förhandsgranskningen, där följebrevet och valkuvertet har godkänts på det sätt som beskrivs nedan.

9.1.5 Ytterkuvert som inkommit efter utsatt tid

Ytterkuvert som inkommit till valnämnden efter utgången av tidsfristen öppnas inte och lämnas obeaktade. Kuvert som inkommit efter utsatt tid förses med en anteckning om tidpunkten för när de kom in.

9.2 Godkännande av förhandsröstning eller beslut att lämna förhandsröstning obeaktad

Grunder för att lämna en förhandsröstning obeaktad

Röstningen ska lämnas obeaktad, om (KO 9:28,2)

- 1) den som röstat på förhand inte har antecknats som röstberättigad i förteckningen över röstberättigade
- 2) följebrevet är så bristfälligt eller otydligt att det inte med säkerhet går att fastställa vem den röstande är,
- 3) valkuvertet är öppet eller ostämplat eller försett med en obehörig anteckning om den röstande eller en kandidat eller med någon annan obehörig anteckning,
- 4) den röstande har röstat flera gånger.
- 5) Utöver de orsaker som nämns i punkterna 1–4 ska hemmaröstningen lämnas obeaktad också om den person som varit närvarande vid röstningen inte har skrivit sin namnteckning på följebrevet. (KO 9:34,3).

En obetydlig eller oväsentlig brist eller oklarhet i följbrevet som beror på ouppmärksamhet föranleder vanligen inte att förhandsrösten behöver lämnas obeaktad. Valnämnden ska i alla enskilda fall avgöra frågan utifrån uppgifterna i förhandsröstningshandlingarna och eventuella andra tillgängliga utredningar.

Valnämnden kan på tjänstens vägnar själv skaffa närmare uppgifter av förhandsröstningsställets eller hemmaröstningens valförrättare och även av den röstande själv, om denne framgår av följbrevet och kan nås.

Om en person har förhandsröstat mer än en gång ska alla röstningar lämnas obeaktade.

Åtgärder som föranleds av att en röstning lämnats obeaktad

En anteckning om att röstningen har lämnats obeaktad ska göras i valnämndens protokoll till vilket valkuvertet med innehåll samt följbrevet och ytterkuvertet ska fogas (KO 9:28,3).

När röstningen lämnas obeaktad görs ingen anteckning alls i förteckningen över röstberättigade.

Godkännande av förhandsröstning

Om en förhandsröstning inte lämnas obeaktad på föreskrivna grunder, ska förhandsröstningen godkännas.

9.3 Anteckning av godkända förhandsröster i förteckningen över röstberättigade

Om följbrevet och valkuvertet godkänns ska i förteckningen över röstberättigade antecknas att den person som nämns i följbrevet har röstat (KO 9:28,4).

Valnämnden ska se till att det av den förteckning över röstberättigade som används på valdagen klart och tydligt framgår vilka röstberättigade som har utnyttjat sin rösträtt redan vid förhandsröstningen och vilka som fortfarande kan utnyttja den vid valet på valdagen.

9.4 Hantering av godkända valkuvert och följbrev

På valkuvertets framsida antecknas att den röstande har konstaterats vara röstberättigad. **I detta skede separeras valkuvertet från ytterkuvertet.** De godkända valkuverten räknas och därefter kontrolleras att antalet valkuvert är detsamma som antalet personer som röstat enligt förteckningen över röstberättigade. Därefter ska de godkända valkuverten åtskilda från följbreven hållas oöppnade i säkert förvar. (KO 9:28,4).

Om antalet godkända valkuvert och antalet personer som röstat enligt förteckningen avviker från varandra ska räkningen göras om. Om siffrorna inte stämmer överens efter omräkningen ska orsaken till detta utredas och antecknas i protokollet.